

<div>اقتصاد</div>
دیدگاه
<div><ul style="list-style-type: none"><ul style="list-style-type: none"><ul style="list-style-type: none"></div>

موانع ذهنی و عینی پیش پای کالای ایرانی

دکتر سید احسان خاندوزی استادیار دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی در یادداشتی که در پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌ا...سیدعلی خامنه‌ای، ر هبر معظم انقلاب اسلامی انعکاس داشت، به بررسی موانع ذهنی و عینی پیش پای کالای ایرانی و راه حل بر طرف کردن موانع تحقق شعار امسال پرداخت. خاندوزی با بیان این که امروزه کسی درباره نتایج حمایت از کالای ایرانی به نفع رونق اقتصادی در دید ندارد، می‌افزاید: با این حال، تعداد خانواده‌هایی که واقعا مطابق این باور عمل کنند، زیاد و فراگیر نیست. وی با تاکید بر این که حمایت از تولید کالاهای ساخت داخل، می‌بایست متناسب با ارزش‌های اسلامی و ایرانی باشد، توضیح داده است: به‌عنوان نمونه حمایت از «هر» کالای ایرانی با «هر» ویژگی و کیفیتی مقصود سیاست گذار حکیم نخواهد بود و اگر قطعه‌ها یا کالاهایی هستند که استفاده از آن به کاهش عمر دستگاه‌های تولید، محصولات معیوب یا بدون استاندارد منجر می‌شود به سلامت مصرف‌کننده زیان‌وارد می‌کند، توصیه حمایت مشمول آن نمی‌شود. همچنین این تصور که دروای شعار سال ۱۳۹۷، خود کفایی در «تمام» کالاها، انکار استفاده از محصولات خارجی، بستن مرزهای تجارت، انزوای جهانی و ایطابلی شبیه به آن وجود دارد، از دیگر کج‌فهمی‌هایی است که موجب‌روداندن و تصدیق نکردن این ایده از طرف پاره‌ای از بدنه جامعه می‌شود.

خاندوزی سپس به این پرسش اساسی پر داخته است که موانع التزام عملی به حمایت از کالای ایرانی چیست؟ وی دو مانع ذهنی و عینی را بر شمر ده‌و در تبیین موانع ذهنی، به این موضوع اشاره کرده است که بر خلاف عقلانیت اقتصادی که در تئوری‌های مدرن اقتصادی ترویج می‌شود و افراد ولو بدون توجه به منافع ملی و صرفا بتکیه بر چرتکه و جیب خود و به نفع خود، انتخاب می‌کنند، کارگردانان اقتصاد در مغرب زمین نسبت به ارزش‌های ملی، خنثی و جهان‌وطنی نیستند. به طوری که باوضع دو اهرم فرهنگي و حقوقی نسبت به تصحیح انگاره حداکثر سازی منافع فردی بدون قید و شرط همت گماشته‌اند.

وی در تشریح اهرم‌های فرهنگي به کتاب چانگ از اقتصاددانان کره‌ای ساکن آمریکا اشاره کرده که وی در کتاب خود به خائن پنداشتن خریداران کالاهای خارجی نزد مردم کره در دهه‌های قبل اشاره کرده است. همچنین تزیین جیب‌های این عبارت توسط ساخت کشورم، یا شعارهای رئیس‌جمهور فعلی آمریکا در خرید محصولات آمریکایی و هزاران برنامه دیگر، در همین زمینه است.

خاندوزی در تشریح اهرم‌های حقوقی، به حمایت‌ها و تشویق‌های قانونی از تولیدکنندگان با درجه بالای محتوای بومی یا برقراری نرخ‌های مالیاتی بالا برای مصرف‌کنندگان کالاهای خارجی لوکس اشاره کرده و افزوده است: قوانین سختگیرانه برای مصرف خارج از الگوی انرژی و دیگر کالاهای راهبردی وضع شده تا اگر قیمت‌های صرفا بازار می‌وجب بازدارندگی رفتار مردم نبود، این قوانین و قیمت‌های مالیاتی سبب حفظ منافع ملی شود.

این استاد دانشگاه علامه طباطبایی تهران در خصوص موانع ذهنی، با اشاره به واقعیات امروز مصرف‌کنندگان ایرانی تصریح کرده است: واقعیت آن است که طبقه فرامتوسط شهری در کشور ما، به شکل افراطی توسط ویروس «انسان صرفا اقتصادی» آلوده شده‌اند و گمان می‌کنند اگر در جیب نفغ ملی ایران این بار پرداخت دردی بیشتر برای پوشاک وطنی یانددکی کیفیت کمتر برای لوازم خانگی داخلی حفظ می‌شود، نباید برای آن دست اهداف، هزینه‌ای از جیب بپردازد. وی البته درباره یک مثال بارز یعنی خودروهای داخلی و با بیان این که در این زمینه انصافا باید حق را به مصرف‌کننده داد، افزوده است: در گفت‌وگوهای عمومی جامعه ما، مصداق خاص خودرو، به عامل توجیه سرکشی از ایده حمایت از کالای ایرانی در دیگر مواضع نیز به‌طور بظ تبدیل شده‌است و در نتیجه، مخاطب عام با وجود علم به منافع خرید کالای ایرانی، در عمل حاضر به پرداخت هیچ هزینه‌ای برای منافع اجتماعی نیست.

به گفته وی، البته اقلیت دیگری نیز وجود دارند که حاضر به پرداخت هزینه نیستند اما نه به‌سبب سوخ‌پایه انسان اقتصادی محض، بلکه به دلیل نفوذ ویروس تفاخر و توهم ملحق شدن به طبقات بالا یا مبار مصرف کالای خارجی و لوکس این کار را انجام نمی‌دهند.

خاندوزی با بیان این که موانع ذهنی نباید سیاست‌گذار را به این هوس بیندازد که بدون زیرسازی و تنها با اهرم فرهنگ‌سازی و مشوق‌های حقوقی، امکان هدایت همه رانندگان به جاده کالای ایرانی وجود دارد، افزوده است: بحث کیفیت و هزینه تمام‌شده کالاهای ایرانی برای مصرف‌کننده مانع عینی است. در این باره، مردم جامعه را می‌توان سال‌ها با اهرم‌های فرهنگي و حقوقی به حمایت از کالاهای وطنی ترغیب کرد اما در بلندمدت، کالای تولید داخل باید بتواند به تنهایی از حیثیت خویش دفاع کند. کالای باکیفیتی که هزینه تمام‌شده قابل‌هم‌واردی با دیگر رقیبان دارد، حتی با ضعف اهرم در فرهنگي و حقوقی نیز خواهد توانست موقعیت خود را در بازار داخل و حتی خارج اثبات کند. البته در این میان، هیچ کشوری بدون بر طرف کردن موانع ذهنی، و سال‌ها همرای هزینه پرداختن دولت و ملت، به مرزهای بهترین محصولات نرسیده است.

خاندوزی در خاتمه یادداشت خود، توصیه‌های زیر را برای رفع موانع عینی موقت کرد:

- اتخاذیک سیاست صنعتی برای اولویت‌بندی حمایت دولت و مجلس... از فعالیت‌های خاص تولیدی.
- در کنار سیاست صنعتی، توجه به لایه حمایت‌های عام دولت از تولید کالای ایرانی شامل کاهش از سود فعالیت‌های غیر مولد به سطحی کمتر از تولید، از روشی مانند ایجاد شفافیت.
- برهمیز و دودن رانت‌های ناشی از حمایت با تمرکز بر موفق‌ترین تولیدکنندگان با قابلیت‌های رقابتی و پاسخ‌گویی بیشتر، ایجاد شفافیت و زمانمند و مشروط به عملکرد کردن حمایت‌ها.

خاندوزی تصریح کرده است: اگر این مانع عینی مدنظر سیاست‌گذار قرار نگیرد، احساس جامعه از شعار «حمایت از کالای ایرانی»، مهربانی یک‌طرفه از سوی خریدار و بی‌مهری و بی‌صداقی از سوی دولت و تولیدکننده است. این گونه‌است که باز هم مردم به‌رغم علم به منافع تولید کالای وطنی، در عمل پای چنین توافقی یک‌سویه‌ای نخواهند رفت.

اقتصاد

رایزی‌های طولانی شورای عالی کار در آخرین روز کاری سال ۹۶ نتیجه داد:

افزایش ۲۰ درصدی حداقل دستمزد

توافق غیرنهایی بر سر افزایش ۱۲ درصد به علاوه ۲۴۰۰ تومانی مزد روزانه سایر سطوح

اعضای کارگری و کارفرمایی شورای عالی کار با افزایش ۱۹٫۸ درصدی حداقل دستمزد کارگران در سال ۹۷ و همچنین ۱۲ درصد سایر سطوح به علاوه ۲۴۱۸۸ ریالی روزانه مزد به طور کلی توافق کرده‌اند اما این توافق هنوز مصوب نشده است. حق مسکن و بن نقدی نیز بدون تغییر ۴۰ هزار تومان و ۱۱۰ هزار تومان و حق اولاد ۱۱۱ هزار و ۱۴۰ تومان مورد توافق قرار گرفته است. از حق سنوات نیز تاکنون خبری منتشر نشده است.

به گزارش خبرگزاری فارس، شورای عالی کار در آخرین نشست خود و پس از چندین دور رایزنی بی سابقه در سال ۹۶، سرانجام در روز ۲۸ اسفند، حداقل دستمزد ماهانه کارگران برای ۳۰روز کاری را با حدود ۲۰ درصد (بطور دقیق‌تر، ۱۹/۸ درصد) افزایش نسبت به دوره قبل خود، یک میلیون و ۱۱۴ هزار و ۱۴۰ تومان تعیین کرد. بر اساس این گزارش، حق مسکن ۴۰ هزار تومان و بن نقدی کارگری نیز همان رقم ۱۱۰ هزار تومان مورد توافق نمایندگان کارگری، کارفرمایی و دولت قرار گرفت. طبق مصوبه شورای عالی کار، حق اولاد برای هر فرزند زیر ۱۸ سال، ۱۱۱ هزار و ۱۴۰ تومان است که به نسبت برای هر تعداد فرزند، این میزان افزوده می‌شود. بنابر این حداقل حقوق دریافتی برای یک فرد متاهل که دارای یک فرزند زیر ۱۸ سال است، با احتساب حق مسکن و بن نقدی (و البته بدون احتساب حق سنوات)،

به یک میلیون و ۳۷۵ هزار و ۵۵۴ تومان رسید و همین‌طور حداقل حقوق برای افراد مجرد یک میلیون و ۲۶۴ هزار و ۱۴۰ تومان پرداخت خواهد شد. طبق این گزارش، هر حداقل دستمزد روزانه با افزایش حدود ۶ هزار تومان به ۳۷ هزار و ۱۳۸ تومان رسید. این گزارش حاکی از آن است که برای سایر سطوح دستمزدی افزایش ۱۲ درصدی به اضافه ۲ هزار و ۴۱۸ تومان روزانه بطور کلی

توافق شده، اما این توافق هنوز نهای نشده است. در این راستار بیمعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با صدا و سیما، با اشاره به نهایی شدن افزایش حدود ۲۰ درصدی حداقل دستمزد نسبت به سال گذشته گفت: در سایر سطوح کما کان اختلافات وجود دارد وی وعده داد که تا انتهای فروردین به‌طور قطع مذاکرات برای تعیین مزد تهیه‌بخشنامه مزدی سال ۹۷ به پایان خواهد رسید.

کشاورزی

زمان اعلام نرخ‌های جدید خرید گندم

ایسنا-حنا،معاون شرکت بازرگانی دولتی ایران با بیان این‌که نرخ‌های خرید تضمینی محصولات کشاورزی برای سال زراعی جاری یافته‌آینده تصویب و ابلاغ می‌شود، گفت:هیچ‌مشکلی در خرید محصولات کشاورزی به‌ویژه گندم وجود ندارد. این اولین بار است که در طول دولت‌های پانزدهم و دوازدهم نرخ‌های خرید تضمینی محصولات کشاورزی بر خلاف قانون با تاخیر حدود هفت ماهه مواجه می‌شود محصول کشاورزی بدون نرخ اجرائی، دولت خریداری و تحویل گرفته می‌شود. چرا که بر اساس قانون وزارت کشاورزی موظف است که تا نیمه تیر هر سال نرخ‌های پیشنهادی برای خرید تضمینی محصولات کشاورزی را به دولت ارائه دهد و شورای اقتصاد به نمایندگی از دولت موظف است تا پایان شهریور ماه هر سال نرخ‌های خرید تضمینی محصولات کشاورزی را تصویب کرده و از طریق رسانه‌های عمومی به اطلاع مردم کشاورزان برساند.

گفتنی است، گزارش تحولات بازار مسکن شهر تهران در اسفند ماه سال ۱۳۹۶ که بر گرفته از آمارهای خام سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور است، توسط اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی تهیه و منتشر شده است.

همچنین در ماه مورد گزارش (اسفند ۱۳۹۶)، متوسط قیمت خرید و فروش یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی معامله‌شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی شهر تهران

عملکرد معاملات انجام شده در شهر تهران در سال‌های ۹۶-۱۳۹۲					
سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	درصد تغییر
تعداد معاملات (واحد مسکونی)	۱۵۳۷۶۳	۱۶۲۰۵۳	۱۸۱۲۲۰	۵۴	۱۱٫۸
متوسط قیمت هر متر مربع (هزار ریال)	۴۱۶۸۳	۳۳۳۲۲	۴۸۹۸۷	۵۴	۱۱٫۵

اولین گام ایران برای برداشت نفت از خزر ایران و آذربایجان سند همکاری نفتی امضا کردند

در جریان سفر رئیس‌جمهور به آذربایجان در ایام نوروز، سند همکاری ایران و جمهوری آذربایجان به امضای مشترک دو بلوک‌های اکتشافی خزر، با حضور رؤسای جمهوری دو کشور امضا شد. به گزارش شانا، این سند همکاری روز چهارشنبه، هشتام فروردین ماه، بین بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران و پرویز شهبازف، وزیر انرژی آذربایجان امضا و زمینه همکاری راهبردی دو کشور در این حوزه، پس از سال‌ها فراهم شد. حسن روحانی، رئیس‌جمهوری، روز سه‌شنبه (هفتم فروردین‌ماه) پیش از ترک تهران به مقصد عشق آباد اعلام کرده بود که پس از ترکمنستان به آذربایجان سفر می‌کند و در جریان این سفر، سند همکاری مشترک دو کشور خزر بین ایران و آذربایجان امضا می‌شود. بر اساس این گزارش، بهره‌برداری از منابع هیدروکربوری موجود در خزر همواره در دستور کار کشورهای حاشیه دریای خزر قرار داشته‌است و ایران اگر چه با انجام فعالیت‌های اکتشافی در سال‌های گذشته، به ذخایر اثبات‌شده‌ای (سردار جنگل) در حوزه خزر جنوبی دست یافته، اما تاکنون شرایط لازم برای بهره‌برداری از این ذخایر و منابع مشترک موجود در این حوزه فراهم نشده است.

گفتنی است بعد از فروپاشی شوروی تا کنون، رژیم حقوقی دریای خزر با ابهاماتی مواجه است و مذاکرات ۵ کشور همسایه این دریا با نتیجه نهایی همراه نبوده است. اما با این موافقت‌نامه که در نوروز امسال امضا شد، اولین گام برای رفع ابهامات بین دو کشور همسایه این دریای خزر ایران و ایران و همچنین برداشت از میادین مشترک بر داشته شد. در این رابطه، لاوزیر، مدیرعامل شرکت نفت خزر، با اشاره به اینکه، در کمتر از یکسال موفق شدیم تکلیف میدان مشترک را از طریق حصول توافق با آذری‌ها به سرانجام برسانیم، گفت: در باره میدان سردار جنگل نیز با توجه به اینکه این میدان در آبهای عمیق واقع است و نیازمند به کارگیری فناوری پیشرفته حفاری و تولید در آبهای عمیق است همین الان پیشنهاد مکتوب یک شرکت صاحب صلاحیت نیروژی (که هنوز معدود متخصصان فعالیت تولید نفت در آبهای عمیق در جهان هستند) به صورت رسمی به شرکت ملی نفت ایران ارائه شده است و انشاا... بزودی تعیین تکلیف نهای این اعلام می‌شود.

خبرسان روزنامه‌مسح‌ایران سه‌شنبه ۱۴ فروردین ۱۳۹۷، ۱۶:۳۹ بقیع ۱۳۹۷، شماره ۱۹۷۸۶

مهر- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از اجرای طرح اشتغال فراگیر از اردیبهشت ماه سال ۹۷ خبر داد و گفت: نتایج این طرح در سال جاری به خوبی قابل‌رویت خواهد بود. به گزارش صداوسیما، علیرببعی از تخصیص ۳۰ هزار میلیارد تومان برای توسعه اشتغال فراگیر و روستایی طی سال گذشته در کشور خبر داد و اظهار داشت: بیش از ۳ هزار میلیارد تومان طرح از این محل به بانک‌ها ارسال و هم‌اکنون در حال بررسی است.

<div>شاخص</div>
<p>نرخ تورم سالانه در تهنای هر کدام از ماه‌های سال ۹۶ - درصد</p> <p>منبع: بانک مرکزی</p>
<p>فراز و فرود تورم در سال ۹۶</p> <p>نرخ تورم سالانه که سال گذشته را با ۹٫۵ درصد آغاز کرده بود، بعد از فراز و فرودهایی، با همین نرخ هم به پایان برد. اگرچه در مجموع تورم تک رقمی ماند اما ماه از سال، این نرخ به مسلح ۱۰ درصد رسید. کاهش نرخ سود بانکی، افزایش قابل توجه نقدینگی، تحرک بازار مسکن و نوسانات نرخ ارز، دلایلی بود که تورم را به سمت بالا سوق می‌داد اما در نهایت، عوامل سرکوب‌کننده رشد قیمت‌ها و تورم غالب شدند تا تورم کل ۱۲ ماهه سال ۱۳۹۶ در سطح ۹٫۶ درصد باقی بماند. این در حالی است که در سال ۹۵ – که برای بعد از سال ۱۳۶۹ تورم تک رقمی شد – نرخ تورم سالانه در ماه‌های مختلف سال به‌طور عموم کاهش‌ی بود اما در سال ۹۶ نوسانات بسیاری تجربه کرد. با توجه به رشد قیمت مسکن و همچنین افزایش قیمت دلار در ماه‌های پایانی سال گذشته، باید منتظر بروز آثار تورمی آن در نیمه اول امسال هم باشیم.</p>
<p>بازار خبر</p>

۹۵ درصد چک‌های برگشتی تهرانی‌ها از بی‌پولی است

ایسنا – از مجموع چک‌های برگشتی در کل ایران حدود ۵۸ درصد که مبلغی تا ۸۷۰۰ میلیارد تومان را در برمی‌گیرد به نام تهران ثبت شده است که دلیل ۹۵ درصد آن کسری و نبود موجودی است. در آخرین آمار‌ها در بهمن ماه سال گذشته حدود ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار فقره چک مبادله شده که نسبت به دی ماه تا ۰٫۲ درصد کاهش داشته است. حجم چک‌های مبادله‌ای نیز حدود ۷۳ هزار میلیارد تومان است که رشد ۹٫۹ درصدی دارد. از مجموع چک‌های مبادله‌شده هشت میلیون و ۲۰۰ هزار فقره (۵۸ هزار میلیارد تومان) وصول و یک میلیون و ۴۰۰ هزار فقره (۱۴ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان) برگشت خورده است.

تمدید مهلت تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده تا ۳۱ فروردین

فارس – رئیس سازمان امور مالیاتی از تمدید مهلت تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده تا ۳۱ فروردین خبر داد و گفت: با تسلیم اظهار نامه و درخواست کتبی از ۱۰۰ درصد بخشودگی جرائم عدم ارائه اظهارنامه و تأخیر در پرداخت عوارض آن بر خوردار نبوده‌ای. برای ارائه اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده در هر فصل تا روز پانزدهم ماه نخست فصل بعد، مهلت در نظر گرفته شده است.

مجوز ورود ۷۰۰ هزار تن گندم باطل شد

تسلیم – سازمان بازرسی کشور با توجه به خودکفایی کشور در تولید گندم مجوز ورود موقت ۷۰۰ هزار تن گندم را باطل کرد. قاضی سراج افزود: در سال ۹۵ با اعلام خودکفایی در گندم و منع دولت مبنی بر اینکه کسی حق ورود گندم را ندارد و اگر هم کسی ثبت سفارش دارد باید به دانه‌های روغنی و مسائل دیگر تبدیل کند، ولی متأسفانه فردی، با توجه به اختلاف فاحش گندم دولتی و آزاد، شروع به واردات حدود ۷۰۰ هزار تن گندم می‌کند و با بیان اینکه گندم‌ها در حال فاسدشد است دستور موقت صادر می‌شود. قاضی سراج در ادامه افزود: با ورود سازمان بازرسی و مذاکره با رئیس‌یوان عدالت اداری، ثابت شد که گندمی وارد کشور نشده و دستور موقت ابطال شد.

افزایش ۳۰ درصدی درآمد گمرک نسبت به بودجه مصوب

فارس – وزیر امور اقتصادی و دارایی در پیمای از افزایش ۳۰ درصدی درآمد گمرکات کشور در سال ۹۶ نسبت به رقم بودجه مصوب دولت خبر داد و گفت: اجرای سامانه گمرکی که به موجب در سال ۹۷ دنبال خواهد شد. کرباسیان گفت: افزایش درآمد حاصل از فعالیت‌های گمرکی در کنار افزایش درآمد مالیات بر ارزش افزوده و سایر درآمدها بوده است.

ایران شانزدهمین خودروساز جهان شد

مهر – یک سازمان بین المللی فعال در حوزه تولید خودرو اعلام کرد که ایران در سال ۲۰۱۷ تائوست رتبه شانزدهم خودروسازان جهان از نظر کمیت را به دست بیاورد. سازمان بین المللی سازندگان وسایل نقلیه موتوری اعلام کرد: تولید خودرو ایران در سال ۲۰۱۷ با رشد بیش از ۱۸ درصدی از ۱۱ ماهه سال گذشته عبور کرد و بالاتر از کشورهایی مثل ایتالیا، جمهوری چک، اندونزی، بلژیک، سوئد، پرتغال، استرالیا و اتریش قرار گرفت.

عقب‌افتادن ۲۱ درصدی ایران از برنامه صادرات

ایسنا – آمارهای ۱۱ ماهه سال گذشته گویای آن است که در تحقق اهداف از پیش تعیین‌شده صادرات نفتی، ۶ میلیارد و ۸۹۳ میلیون دلار عقب‌ماندگی وجود دارد. سال گذشته برای صادرات چشم‌اندازی ۵۳ میلیون دلار بود تا پایان ۱۱ ماهه سال گذشته این امر تکرار شود چرا که تنها ۴ میلیارد و ۶۹۰ میلیون دلار از این رقم محقق شده است. به عبارت دیگر حدود هفت میلیارد دلار (۶۰۸ میلیارد دلار) عقب‌ماندگی در این بخش وجود دارد.